

Grenzeloos verbonden

Bijbelstudie ter bespreking in kerkenraad, diaconie of werkgroep
Teksten: 1 Korinthe 8: 1 t/m 15 en 9: 11 t/m 15

Wereldwijd

Christenen voelen zich verbonden met zusters en broeders in geloof, dichtbij en ver weg. Al ruim veertig jaren geeft Stichting Hulp Oost-Europa hieraan invulling. In de loop van de tijd is de daadwerkelijke hulpverlening echter wel veranderd. Partners groeiden in hun beweging en nemen nu zelf initiatief. Zij voelen zich verantwoordelijk. Indien nodig doen zij een beroep op stichting HOE. Hun vraag om assistentie verschuift echter regelmatig van praktische naar geestelijke steun. Materiële en financiële support ontwikkelt zich tot toerusting en bijstand. De eerste christenen voelden zich al met elkaar verbonden. Zelfs over landsgrenzen heen. En dit lieten zij merken ook. Een mooi voorbeeld van die relatie lees je in het Bijbelboek Handelingen en in een brief van Paulus.

Macedonië

Gemeenten in Macedonië nemen het initiatief om een financiële actie te houden voor de moedergemeente in Jeruzalem. Je kunt hierbij denken aan de gemeenten die zijn ontstaan in Thessalonika en Berea. Hoe dit is gekomen lees je in Handelingen 16. Het is een turbulente gebeurtenis. Macedonië is een noordelijke regio van Griekenland. Aanvankelijk was dit een rijke regio, maar de Romeinen hebben deze provincie uitgebuit. Hierdoor is de bevolking in dit gebied verpauperd. Bovendien verwoestte een hevige aardbeving heel veel. De bewoners hebben het niet gemakkelijk, christenen hebben het vanwege hun geloof extra moeilijk. Maar toch, ondanks al die ellende, willen zij de armlastige gemeente in Jeruzalem steunen. Zij hebben veel aan haar te danken. Vanuit Jeruzalem is het evangelie van Jezus Christus immers onder hen gekomen. Nu willen zij graag iets terug doen. Over wederkerigheid gesproken...

Korinthe

'Ze gaven aanzienlijk meer dan we hadden verwacht', noteert Paulus in een brief aan de gemeente in Korinthe. Een havenstad gelegen in de regio Achaje, het zuidelijke deel van Griekenland. Paulus heeft bij die gemeente al eerder de collecte voor Jeruzalem onder de aandacht gebracht. De eerste brief was hij er ongeveer mee geëindigd. Maar het project liep vertraging op. Daarom vraagt Paulus nu om dit weer op te pakken. Titus fungeert bij wijze van spreken als projectleider: hij kan dan het ingezamelde bedrag meenemen naar Jeruzalem. Paulus complimenteert de gemeenteleden op een bijzonder aansprekende manier.

Genade

Wat opvalt is, dat Paulus spreekt van genade. Hij motiveert die Macedoniërs om te geven. En Paulus hoopt dat dit ook de drijfveer is voor de Korinthiërs. Vooral de opmerking in vers 9 is sterk: de genade van Jezus is nu juist dat Hij rijk was en arm werd. 'Om wille van u' (HSV). Voor zondaren, mensen als u jij en ik. Hier is sprake van een – zoals Maarten Luther zou kunnen zeggen – wonderlijke ruil: Jezus werd wat hij niet was, zodat wij worden wat wij niet zijn. Kort samengevat: de Heere Jezus Zelf motiveert om bij te dragen. Of zoals vroeger wel werd gezegd: genade maakt gunnend. Zij is de oorzaak van deze actie. Daarom is zij meer dan humanitaire hulp. Het draait om Christus. Door Hem gaat het om God. Zijn Zaak is in het geding! De Geest doorbreekt de grenzen en verbindt met elkaar. Genade opent ogen voor zorgen en vreugde van elkaar.

Dienst

Paulus gebruikt voor de collecte ook woorden als *diakonia* en *leitourgia*. Beide woorden betekenen 'dienst'. *Diakonia* kennen we van de diaconie. De oorspronkelijke betekenis van dit woord verwijst

naar de bediening aan de tafel. In de christelijke gemeente kreeg zij vorm in de liefdemaaltijd, zodat ook arme mensen gevoed worden. En in het woord *leitourgia* horen we natuurlijk ons woord liturgie terug. Vanuit Christus' genade, vanuit Zijn rijkdom kunnen geven, kunnen dienen, is een vorm van liturgie. De bekende Nederlandse theoloog Oepke Noordmans zegt ergens: 'De ware liturgie geschiedt op straat.' Dat is een doordenker... Doorgaans beperken wij deze dienst tot 'de dienst der offeranden'. Paulus signaleert heel mooi dat de Macedoniërs zichzelf gaven (vers 5). Dat is meer dan geld doneren. Als je jezelf geeft, dan komt alles mee: je tijd, je gaven, je energie, je geld dus, je bezit, je hele persoon. 'In de eerste plaats', voegt Paulus eraan toe, 'aan God.' Ja, want het is immers zijn genade. Als je doordrongen bent hoe groot Gods genade is, hoe rijk je bent in Christus, hoe geweldig zijn geestelijke zegeningen zijn, dan kun je daar toch alleen maar diep en diep dankbaar voor zijn. En dan geef je jezelf in de eerste plaats aan God, 'als een levend dankoffer', zegt de Heidelbergse Catechismus zo treffend in zondag 12 over de vraag 'waarom je een christen wordt genoemd?'. En vervolgens geef je jezelf ook aan anderen.

Gebed

Paulus verwacht ten slotte, dat dit gepaard gaat met gebed. Onlosmakelijk is de financiële actie verbonden met gebed en dankzegging. Het hele project dreigt te mislukken als het niet gedragen wordt door gebed. Misschien dreigen wij dit wel eens te vergeten. Paulus vraagt aan bijna alle gemeenten waarmee hij correspondeert om gebed voor zijn werk. Volgens Benedictus zijn gebed én werk belangrijk. Hij vatte dit samen in de zijn bekende Latijnse uitdrukking: Ora et labora, dat is: bid en werk. Een prachtige combinatie.

Vragen

1. Hoe geeft u als kerkenraadslid vorm aan verbondenheid binnen de gemeente?
2. Stelling: 'De ware liturgie geschiedt op straat.' Eens/oneens? Spreek hier met elkaar over.
3. Hoe bent u als gemeentelid verbonden met de wereldwijde Kerk?
4. Hoe stimuleer je als kerkenraad de (diaconale) verbondenheid met de wereldwijde Kerk?
5. Hoe zou stichting HOE een rol kunnen spelen in het bevorderen van contacten met medechristenen over de grenzen?

Reacties? Mail naar info@stichtinghoe.nl.

HOE-bestuurslid ds. J.S. Heutink, Katwijk aan Zee